

**Говор предсједавајућег Представничког дома Парламентарне скупштине БиХ
Мартина Рагуџа на Конференцији предсједника европских парламената у
оквиру теме “Сарадња за више демократије – државни парламенти и
европске скупштине”**

Стразбур, 19. мај 2004.

"Господине предсједатељу,
Екселенције,
Даме и господо,

Сматрам да ова под-тема није могла бити боље погођена. У контексту текућег уједињења и глобализације, сарадња између државних парламената и европских скупштина представља модел за стардизовање демократских рјешења и јачање демократије.

За Босну и Херцеговину, парламентарна сарадња са европским скупштинама има пресудну важност. У протеклих петнаест година, БиХ је прошла можда јединствено комплексан процес транзиције.

Започевши усред ратних околности, земља је истовремено морала да се носи са транзицијом са реал-социјализма на демократију; са договорне економије на тржишну економију, те са ратом разореног друштва и страшних разарања на свеобухватну реконструкцију и развој.

Кроз цијели овај период – што представља још једно посебно обиљежје земље – међународна заједница је играла директно интервенирајућу улогу у БиХ. Ова је улога формално утјеловљења у Уреду високог представника, са овластима изнад Устава, и са нејасно дефинисаним одговорностима, које се понекад доимају да земљу дају обиљежја једног нетранспарентног полу-протектората.

Поставља се питање у коликој је мјери таква улога међународне заједнице, мада позитивна, компатибилна са улогом, правима и дужностима једне суверене земље, чланице Вијећа Европе.

Европске скупштине би требале пружити снажну подршку аспирацијама БиХ да у потпуности преузме одговорност и суверене овласти у оквиру прецизно дефинисаних рокова.

Вијеће Европе константно пружа значајну подршку јачању демократије у БиХ кроз конкретне пројекте.

Да би демократија у БиХ уистину ојачала, директна комуникација између државног парламента и европских скупштина има пресудан значај, нарочито у вези са сљедецим:

1. усклађивањем Устава БиХ са европским стандардима;
2. успоставом једне динамичке равнотеже између појединачног и колективног, грађанског и етничког, између посебног и опћег;
3. преузимањем одговорности од међународне заједнице.

Ово су вјероватно најзначајнији изазови с којима се суочава Парламент БиХ, а размјена и ослањање на искуства других европских земаља које су пролазиле кроз сличне дилеме могло би бити врло корисно.

Ако Парламент Босне и Херцеговине, уз помоћ осталих европских скупштина у овом настојању, постигне ове циљеве, реалистично је очекивати да ће земља постати просперитетна и одржива демократија у догледној будућности, у корист својих грађана и цијеле европске заједнице." (крај)